

**Informacja z zakresu
profilu ryzyka i poziomu kapitału**

Banku Spółdzielczego w Słupcy

według stanu na 31.12.2020 roku

Słupca, lipiec 2021 r.

Spis treści

I. Podmioty objęte informacją	4
II. Cele i strategie zarządzania rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne.....	5
1. Cele dla istotnych rodzajów ryzyka oraz sposób ich realizacji (art.435.1.a).....	5
2. Organizacja procesu zarządzania ryzykiem (art.435.1.b).....	10
3. Metody pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka, stosowane limity ograniczające ryzyko, polityka stosowanych zabezpieczeń ograniczających ryzyko, opis innych metod ograniczania ryzyka stosowanych w Banku (art.435.1.c)	10
4. Adekwatności systemu zarządzania ryzykiem oraz ogólny profil ryzyka	18
5. Liczba stanowisk dyrektorskich członków Zarządu i Rady Nadzorczej	18
6. Polityka wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku, strategia zróżnicowania wyboru, informacja o odpowiedności.....	18
7. Informacja o Komitetach powołanych w Banku	19
8. System przepływu informacji w zakresie ryzyka stosowany w Banku	19
III. Fundusze własne	19
1. Budowa funduszy własnych.....	19
2. Ogólny opis cech instrumentów w kapitale podstawowym Tier I	24
3. Informacja w zakresie instrumentów kapitałowych zaliczanych do kapitału dodatkowego Tier i kapitału Tier II zgodnie z poniższym wzorem	24
IV. Wymogi kapitałowe	25
1. Metoda szacowania kapitału wewnętrznego oraz przyjęty przez Bank poziom adekwatności kapitałowej (CRR art. 438).....	26
2. Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji	26
3. Łączne wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego, walutowego i operacyjnego.....	27
V. Ryzyko kredytowe.....	27
1. Klasy ekspozycji kredytowych	28
2. Struktura geograficzna ekspozycji kredytowych	29
3. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych	29
4. Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności	29
5. Struktura ekspozycji zagrożonych według kategorii dla istotnych regionów geograficznych i branż..	30
6. Zmiana stanu korekt i rezerw/odpisów z tytułu ekspozycji zagrożonych wraz z saldem początkowym i końcowym.....	30
VI. Techniki ograniczania ryzyka kredytowego	33
VII. Korzystanie z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI	33
VIII. Ryzyko rynkowe 445	34
IX. Ryzyko operacyjne	34

X. Ekspozycje kapitałowe.....	35
XI. Ryzyko stopy procentowej w portfelu niehandlowym.....	35
XII. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń	36
XIII. Ryzyko płynności	37
XIV. Dźwignia finansowa	41
XV. Kontrola wewnętrzna	43
XVI. Aktywa obciążone/nieobciążone.....	44

Niniejsza informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału dotyczy Banku Spółdzielczego w Słupcy.

Bank Spółdzielczy w Słupcy prowadzi działalność w ramach jednostek organizacyjnych zlokalizowanych w niżej wymienionych placówkach:

- Centrala Banku:
Bank Spółdzielczy w Słupcy
Ul. Mickiewicza 2
62-400 Słupca
- Oddział Ostrowite
ul. Słoneczna 3
62-402 Ostrowite
- Oddział Łądek
ul. Konińska 9
62-406 Łądek
- Oddział Kleczew
ul. Wodna 2
62-540 Kleczew
- Punkt Kasowy Ciążeń
Ul. Wolności 54
62-404 Ciążeń
- Punkt Kasowy Budziszlaw Kościelny
Ul. Wilczyńska 1
62-549 Budziszlaw Kościelny
- Punkt Kasowy w Urzędzie Miasta Słupca
Ul. Pułaskiego 21
62-400 Słupca
- Punkt Kasowy przy ul. Traugutta 16
Ul. Traugutta
62-400 Słupca
- Punkt Kasowy w Urzędzie Gminy Słupca
Ul. Sienkiewicza 16
62-400 Słupca
- Punkt Kasowy przy ul. Ratajczaka
ul. Ratajczaka 1
62-400 Słupca

Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności.

Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

Bank posiada zaangażowanie kapitałowe w następujących podmiotach (których sprawozdania nie podlegają konsolidacji ze sprawozdaniem Banku):

Nazwa podmiotu	Kwota zaangażowania (w zł)	Przedmiot działalności	Zaangażowanie kapitałowe pomniejsza/nie pomniejsza fundusze własne Banku
Spółdzielnia IPS SGB	1.000,00	Bankowość	Nie pomniejsza
SGB- Bank S.A.	2 368.800,00	Bankowość	Nie pomniejsza
Bank Spółdzielczy w Zagorowie	300,00	Bankowość	Nie pomniejsza

II. Cele i strategie zarządzania rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne

1. Cele dla istotnych rodzajów ryzyka oraz sposób ich realizacji (art.435.1.a)

- 1) **Ryzyko kredytowe** (w tym koncentracji, detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych)
  1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:
    - 1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;
    - 2) dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku;
    - 3) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na wyznaczonym poziomie.
    - 4) utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na minimalnym, wyznaczonym poziomie;
    - 5) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.
  2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
    - 1) stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;
    - 2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;
    - 3) inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym
    - 4) utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym.
1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:
  - 1) utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
  - 2) bezwzględne przestrzeganie limitów koncentracji *dużych ekspozycji* określonych w CRR.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
  - 1) angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie;
  - 2) ograniczenie kredytowania klientów, których zaangażowanie w Banku wyniosłoby 10% uznanego kapitału.
1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie obejmują:
  - 1) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie;

- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
  - 3) utrzymywanie udziału portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie w całym portfelu kredytów zabezpieczonych hipotecznie do maksymalnie wyznaczonego poziomu;
  - 4) zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie do maksymalnie wyznaczonego poziomu w stosunku do portfela kredytowego.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
- 1) udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie, tym klientom detalicznym w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik DtI) nie przekracza ustalonych limitów;
  - 2) stosowanie limitów LtV, na maksymalnym, wyznaczonym poziomie (załącznik nr 1, tabela 4);
  - 3) kierowanie oferty kredytów hipotecznych głównie do rolników indywidualnych oraz osób fizycznych, preferowanie zabezpieczeń hipotecznych w przypadku kredytów dla rolników indywidualnych w postaci nieruchomości komercyjnych (grunty rolne) oraz w przypadku osób fizycznych nieruchomości mieszkalnych, preferowanie maksymalnego okresu kredytowania nie przekraczanego 25 lat;
  - 4) stosowanie ostrożnego podejścia do wycen nieruchomości, m.in. poprzez dokonywanie weryfikacji wycen przez pracowników posiadających odpowiednie przeszkolenie.

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka **detalicznych ekspozycji kredytowych** obejmują:
- 1) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi;
  - 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem detalicznych ekspozycji kredytowych mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
  - 3) utrzymywanie udziału portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych w całym portfelu detalicznych ekspozycji kredytowych do maksymalnie wyznaczonego poziomu;
  - 4) zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe do maksymalnie wyznaczonego poziomu w stosunku do portfela kredytowego.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
- 1) przyjęcie maksymalnego okresu kredytowania dla detalicznych ekspozycji kredytowych na **8** lat;
  - 2) udzielanie kredytów detalicznych tym klientom w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik DtI) nie przekracza wyznaczonych limitów.

2) Ryzyko operacyjne

1. Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka operacyjnego jest:
- 1) optymalizacja efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania,
  - 2) racjonalizacja kosztów,
  - 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne,
  - 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich,
  - 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
- 1) wypracowania prostej struktury organizacyjnej, łatwej do nadzorowania i kontrolowania oraz efektywnego przepływu informacji i systemu kontroli wewnętrznej;
  - 2) wprowadzania dobrze przygotowanych zmian organizacyjnych i strategicznych, które nie będą zakłócały działalności Banku;
  - 3) niskiej rotacji na stanowiskach kluczowych w Banku;

- 4) skuteczny systemu kontroli wewnętrznej pozwalający na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
- 5) ograniczania ilości funkcjonujących systemów informatycznych i dążenia do niskiej ich awaryjności;
- 6) odpowiednie warunki techniczne (w tym technologiczne) wspierające w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje;
- 7) procedury opisujące istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
- 8) oferowania typowych produktów i usług bankowych;
- 9) odpowiednie przygotowanie na niespodziewane zdarzenia zewnętrzne (przerwy w dostawie prądu, powódź, pożar itp.);
- 10) objęcie wszystkich krytycznych procesów biznesowych planami awaryjnymi zapewniającymi ich ciągłą realizację
- 11) plany zachowania ciągłości działania Banku;
- 12) ograniczanie wpływu ryzyka podmiotów zależnych na ryzyko Banku.

3) Ryzyko płynności

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- 2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji,
- 3) utrzymywanie przez Bank aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni.

2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
- 2) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;
- 3) utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) na wymaganym przepisami² poziomie;
- 4) finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów³ powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne;
- 5) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów lub dużych depozytów w bazie depozytowej;
- 6) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu⁴ na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów⁵ nad skumulowanymi pasywami⁶ w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku⁷;
- 7) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności⁸ (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych) na poziomie nieujemnym;
- 8) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie oraz poprzez wydłużanie terminów wymagalności;

² Zgodnie z rozporządzeniem CRR lub Umową Systemu Ochrony;

³ Wartość kredytów obliczona jako: kwota nominalna kapitału kredytu (dla kredytów w rachunkach bieżących jest to kwota wykorzystanego kapitału) minus nierozliczona prowizja minus rezerwa celowa

⁴ Wyznaczonej w oparciu o zestawienie luki płynności, o którym mowa w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

⁵ Wraz ze zobowiązaniami pozabilansowymi otrzymanymi.

⁶ Wraz ze zobowiązaniami pozabilansowymi udzielonymi.

⁷ Kumulując aktywa i pasywa począwszy od ostatniego przedziału.

⁸ O której mowa w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

- 9) identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynność.

4) **Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym**

Cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

1. Utrzymanie profilu ryzyka stopy procentowej w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany przez Radę Nadzorczą poziom tolerancji na ryzyko.
2. Utrzymanie zmienności wyniku finansowego, wynikającego ze zmian stóp procentowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału, w granicach nie zagrażających realizacji planu finansowego i jednocześnie w ramach zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą strategii działania Banku.
3. Ograniczanie poziomu poszczególnych kategorii ryzyka stopy procentowej występujących w prowadzonym portfelu bankowym, zabezpieczanie ich ewentualnych, negatywnych skutków wewnętrznym wymogiem kapitałowym (według metodologii przyjętej w wewnętrznych procedurach Banku).
4. Utrzymanie niskiej wrażliwości wyniku odsetkowego na zmiany rynkowych stóp procentowych kontrolując wskaźniki luki. Bank będzie utrzymywał pozycję luki (niedopasowanie pomiędzy aktywami i pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych) w ramach przyjętych w procedurze zarządzania ryzykiem stopy procentowej limitów.
5. Ograniczanie ryzyka stopy procentowej w kategorii ryzyka przeszacowania i ryzyka bazowego i jego możliwego, negatywnego wpływu na zmiany rynkowych stóp procentowych będzie prowadzone poprzez szybką reakcję Banku (zmiany oprocentowania depozytów i kredytów) w przypadku niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych
6. Aktualna oferta produktowa Banku oraz struktura aktywów i pasywów powoduje, że ryzyko opcji klienta można uznać za nieznaczące. Wynika to przede wszystkim z faktu, że Bank posiada w swoim bilansie znikomy udział produktów o stałym oprocentowaniu, gdzie ryzyko stopy procentowej z tytułu opcji klienta jest największe. Ponadto Bank stosuje odpowiednią politykę cenową w zakresie produktów oprocentowanych – depozytów i kredytów, odnosząc się przy ustalaniu ich oprocentowania do uwarunkowań rynkowych.
7. Polityka stosowana przez Bank w zakresie stopy procentowej polega na optymalizacji stosowanych stawek oprocentowania depozytów oraz kredytów, zapewniających jednocześnie konkurencyjność na rynku, osiągnięcie zaplanowanego wyniku finansowego oraz odpowiedniego poziomu płynności dla poszczególnych przedziałów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów.
8. Utrzymywanie nieznaczającej skali działalności handlowej w rozumieniu Uchwały KNF Nr 76/2010 z 10 marca 2010 r

5) **Ryzyko walutowe**

1. Cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:
  - 1) obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych;
  - 2) zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem Banku Zrzeszającego;
  - 3) minimalizowanie ryzyka walutowego.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
  - 1) dążenie do utrzymania domkniętych indywidualnych pozycji walutowych, tak aby pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku;
  - 2) prowadzenie transakcji wymiany walut z Bankiem Zrzeszającym polegających na zagospodarowywaniu nadwyżek środków walutowych oraz domykaniu otwartych pozycji walutowych Banku; transakcje walutowe nie mają charakteru spekulacyjnego;
  - 3) utrzymywanie relatywnie wysokiego poziomu aktywów płynnych w walutach obcych;

- 4) podnoszenie kwalifikacji kadry oraz ścisłą współpracę w tym zakresie z Bankiem Zrzeszającym;
- 5) niedokonywanie transakcji w walutach niewymienialnych

6) Ryzyko kapitałowe

1. Bank zobowiązany jest do utrzymywania:
  - 1) kapitału założycielskiego w wysokości nie niższej niż równowartość 1.000.000 euro, przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu sprawozdawczym;
  - 2) sumy funduszy własnych na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:
    - a) kapitał regulacyjny,
    - b) kapitał wewnętrzny;
  - 3) współczynników kapitałowych na poziomie co najmniej minimum regulacyjnego powiększonych o wymóg połączonego bufora:
    - a) współczynnik kapitału podstawowego Tier I – 4,5% powiększony o wymóg połączonego bufora w wysokości 2,5 pp., tj. razem 7,0%;
    - b) współczynnik kapitału Tier I – 6% powiększony o wymóg połączonego bufora w wysokości 2,5 pp., tj. razem 8,5%;
    - c) łączny współczynnik kapitałowy – 8% powiększony o wymóg połączonego bufora w wysokości 2,5 pp., tj. razem 10,5%.
2. Uwzględniając wymagane poziomy współczynników kapitałowych określone w ust. 1 i konieczność zachowania poziomu ostrożnościowego Bank przyjmuje następujące minimalne poziomy wskaźników kapitałowych:
  - 1) współczynnik kapitału podstawowego Tier I: 14,76%;
  - 2) współczynnik kapitału Tier I: 14,76%;
  - 3) łączny współczynnik kapitałowy: 14,76%.
3. Poziomy współczynników kapitałowych, określone w ust. 1 pkt 3 ulegają zmianie wraz ze zmianą wymogu połączonego bufora oraz w przypadku zalecenia bankowi przez KNF utrzymywania dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych zgodnie z art. 138 ust. 1 pkt 2a Prawa bankowego.
4. W przypadku nie spełnienia współczynników kapitałowych, o których mowa w ust. 1 pkt 3, Bank przygotowuje Plan Ochrony Kapitału, który przedstawia Komisji Nadzoru Finansowego w terminie 5 dni roboczych od dnia, w którym stwierdził, że nie spełnia tego wymogu.
5. Plan Ochrony Kapitału obejmuje:
  - 1) przewidywane przychody i wydatki oraz prognozowany bilans;
  - 2) środki mające na celu podwyższenie współczynników kapitałowych;
  - 3) plan podwyższenia funduszy własnych w celu podwyższenia współczynników kapitałowych do wymaganego poziomu i przewidywany okres, w jakim to nastąpi.

7) Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności Bank definiuje jako skutki nieprzestrzegania przez Bank przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania.

Bank realizując politykę zgodności:

- 1) zapewnia klientom najwyższą jakość świadczonych usług;
- 2) zapewnia dostarczanie klientom pełnej i rzetelnej informacji o oferowanych produktach i usługach, w tym w szczególności kosztach oraz warunkach zmian umów;
- 3) zapewnia ochronę danych klienta, informacji o jego działalności i rachunkach;
- 4) podejmuje działania w celu uniknięcia sytuacji, w wyniku których może wystąpić konflikt interesów pomiędzy dobrem klienta, a dobrem pracownika Banku;
- 5) podejmuje działania w celu uniknięcia sytuacji, w wyniku których może wystąpić konflikt interesów pomiędzy dobrem klienta, a dobrem Banku;
- 6) podejmuje działania w celu uniknięcia sytuacji, w wyniku których może wystąpić konflikt interesów pomiędzy Bankiem a podmiotami konkurencyjnymi;

- 7) zapewnia klientowi szybkie, uczciwe i profesjonalne rozpatrywanie skarg, wniosków i reklamacji klientów;
- 8) zapewnia pracownikowi pracę w środowisku dającym wszystkim równe możliwości realizacji posiadanego potencjału oraz rozwoju kwalifikacji i umiejętności;
- 9) stosuje przejrzysty system wynagradzania, motywowania i awansowania pracowników;
- 10) zapewnia pracownikom pracę w bezpiecznym środowisku, wolnym od szykanowania i mobbingu;
- 11) wspiera pracowników w rozwoju kariery zawodowej poprzez szkolenia i programy edukacyjne;
- 12) sprzeciwia się wszelkim przejawom dyskryminacji ze względu na wiek, płeć, przekonania religijne lub polityczne;
- 13) wspiera kulturę pracy zespołowej poprzez szacunek, uznanie osiągnięć i wymianę informacji.

2. Organizacja procesu zarządzania ryzykiem (art.435.1.b)

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem zorganizowany jest na dwóch niezależnych poziomach:

- 1) na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
- 2) na drugi poziom składa się:
  - a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, na które składa się: identyfikacja, pomiar lub szacowanie, kontrola, monitorowanie oraz sprawozdawanie ryzyka,
  - b) działalność komórki do spraw zgodności.

Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie.

Zgodnie z obowiązującą w Banku strukturą organizacyjną, w ramach ww. poziomu wymienionego:

- 1) **pkt 1)** funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:
  - a) Wydział księgowości i rozliczeń,
  - b) Oddziały Banku,
- 2) **pkt 2)** lit. a) funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:
  - a) komórka monitorowania ryzyka,
  - b) komórka monitorująca indywidualne ryzyko kredytowe;
- 3) **pkt 2)** lit. b) funkcjonuje komórka ds. ryzyka braku zgodności.

Pracownicy/komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie, w zakresie o którym mowa w **lit. a)** wykonują zadania związane z identyfikacją, pomiarem lub szacowaniem, kontrolą, monitorowaniem oraz sprawozdawaniem każdego istotnego ryzyka

Rada Nadzorcza w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.

Zarząd w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójnego ze strategią zarządzania Bankiem, systemu zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest przez poszczególnych członków Zarządu w ramach przypisanych im obowiązków przy czym nadzór nad drugim poziomem zarządzania przypisany jest Prezesowi Zarządu.

3. Metody pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka, stosowane limity ograniczające ryzyko, polityka stosowanych zabezpieczeń ograniczających ryzyko, opis innych metod ograniczania ryzyka stosowanych w Banku (art.435.1.c)

1) Ryzyko kredytowe

Pomiar ryzyka kredytowego Bank dzieli na dwa poziomy:

- a) indywidualny
- b) portfelowy,

w ramach których ryzyko jest mierzone odpowiednio poprzez:

- a) wycenę każdej ekspozycji i tworzenie rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków,
- b) dla portfela kredytowego:
  - ocenę struktury podmiotowej, rodzajowej i jakościowej portfela kredytowego,
  - ocenę poziomu wskaźnika kredytów zagrożonych, badanie udziału portfeli kredytów zagrożonych w podportfelach kredytowych,
  - ocenę udziału kredytów restrukturyzowanych w portfelu kredytowym,
  - ocenę wskaźnika Texas, w przypadku w którym wskaźnik kredytów zagrożonych (NPL) jest nie mniejszy niż 5%,
  - ocenę wielkości salda rezerw celowych w porównaniu wielkością wyniku na działalności bankowej i wielkością wyniku finansowego Banku,
  - ocenę stopnia pokrycia rezerwami celowymi kredytów zagrożonych,
  - ocenę wartości odzysku z zabezpieczeń oraz poziomu pokrycia kredytów zabezpieczeniami,
  - monitorowania kredytów, ich struktury, czynników ryzyka,
  - analizę ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
  - analizę ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji,
  - ocenę skali stosowanych odstępstw od warunków kredytowania i ich wpływu na ryzyko,
  - przeprowadzaniu testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kredytowe poprzez:

- prowadzenie odpowiedniej polityki kredytowej, w tym standardów kredytowych dotyczących oceny zdolności kredytowej,
- stosowanie zabezpieczeń spłaty kredytów,
- stosowanie systemu limitów.

W obszarze ryzyka kredytowego Bank stosuje następujące limity:

Wykaz wskaźników ocenianych w ramach Spółdzielczego Systemu Ochrony IPS		Limit wew. BS	Limit ostrzegawczy IPS	Limit krytyczny IPS
1	Wskaźnik kredytów zagrożonych	2,8%	9%	10%
2	Wskaźnik ozerwowania	34%	33%	30%

	Rodzaj ekspozycji kredytowej	Maksymalny udział w portfelu kredytowym
1	Podmioty gospodarcze	60,00%
2	Jednostki samorządu terytorialnego	15,00%
3	Ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie	80,00%
4	Detaliczne ekspozycje kredytowe	8,00%

	Wskaźnik	Limit
--	----------	-------

1	Udział należności zagrożonych /w należnościach ogółem	MAX 2,00%
2	Udział należności zagrożonych / w kapitale uznanym	MAX 11,00%
3	Udział zobowiązań pozabilansowych / w sumie bilansowej	MAX 9,00%

Rodzaj branży	obowiązujący limit - branża / kapitał uznany
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	250,00%
Przetwórstwo przemysłowe	50,00%
Budownictwo	32,00%
Handel hurtowy i detaliczny	50,00%
Transport i gospodarka magazynowa	21,00%
Administracja publiczna i obrona narodowa	100,00%
Działalność finansowa i ubezpieczenia	15,00%
Usługi administrowania i działalność wspierająca	6,00%
Zakwaterowanie i usługi gastronomiczne	40,00%
Obsługa rynku nieruchomości	35,00%
Pozostałe branże ⁹	20,00%

Rodzaj instrumentu finansowego	obowiązujący limit – instrument finansowy / kapitał uznany
kredyty gotówkowe	50%
kredyty hipoteczne dla klientów instytucjonalnych	15%
kredyty inwestycyjne o terminie zapadalności do 10 lat	190%
kredyty inwestycyjne o terminie zapadalności pow. 10 lat	220%
kredyty konsumpcyjne zabezpieczone hipotecznie	17%
kredyty mieszkaniowe niezabezpieczone hipotecznie	0,5%
kredyty mieszkaniowe zabezpieczone hipotecznie	260%
kredyty obrotowe	50%
kredyty w rachunku bieżącym	110%
kredyty w rachunku karty kredytowej	1%
limity w ROR	5%
pożyczki hipoteczne	40%
kredyty inwestycyjne na nieruchomości	42%

Rodzaj / dostawca zabezpieczenia ¹⁰	obowiązujący limit - zabezpieczenie / kapitał uznany
--	--

⁹ Dostawa wody; działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; opieka zdrowotna i pomoc społeczna; edukacja; działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; informacja i komunikacja; pozostała działalność usługowa, pozostali. Dostawa wody; działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; opieka zdrowotna i pomoc społeczna; edukacja; działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; informacja i komunikacja; obsługa rynku nieruchomości; pozostała działalność usługowa, pozostali.

hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	250%
hipoteka na nieruch. komercyjnej	400%
przewłaszczenie	6%
poręczenie cywilne	3%
weksel własny i poręczenie wekslowe	270%
grupa "ubezpieczenia" 3	40%
zastaw	13%
Inne zabezpieczenia 4	8%

1	wg RODZAJU ZABEZPIECZENIA	Maksymalna wysokość
2	Nieruchomości mieszkalne	35,00%
3	Nieruchomości komercyjne	45,00%
	wg PODMIOTU	Maksymalna wysokość
1	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne/spółdzielnie	6,00%
2	Rolnicy indywidualni	25,00%
3	Przedsiębiorcy indywidualni	12,00%
4	Osoby prywatne	45,00%
5	Instytucje niekomercyjne	0,50%
	wg OKRESU TRWANIA UMOWY	Maksymalna wysokość
1	Udzielone na okres do 5 lat	2,50%
2	Udzielone na okres od 6 do 20 lat	55,00%
3	Udzielone na okres ponad 21 lat	23,00%

	Wskaźnik	Limit
1	Udział kredytów zagrożonych / w portfelu DEK	0,50%
2	Udział kredytów zagrożonych / w portfelu EKZH	2,50%

	maksymalny poziom należności zagrożonych w danym produkcie kredytowym z grupy EKZH	
1	Kredyty mieszkaniowe zabezpieczone hipotecznie	1,00%
2	Kredyty inwestycyjne o terminie do 10 lat	1,00%

2) Ryzyko operacyjne

Pomiar ryzyka operacyjnego odbywa się z dwóch punktów widzenia:

- na podstawie incydentów/zdarzeń operacyjnych, które miały miejsce
  - na podstawie oceny zdarzeń, które mogą zaistnieć/zdarzeń potencjalnych,
- w oparciu o:

- „mapę ryzyka operacyjnego”,
- testy warunków skrajnych,
- Kluczowe Wskaźniki Ryzyka,
- samoocenę ryzyka,

Bank ogranicza ryzyko operacyjne poprzez:

- a) wdrożenie regulacji wewnętrznych opisujących realizowane w Banku procesy, systemy i oferowane Klientom produkty,
- b) wydawanie rekomendacji lub zaleceń, które pozwalają na zminimalizowanie ryzyka,
- c) stosowanie mechanizmów kontrolnych (m.in. wprowadzenie w Banku systemu zatwierdzania/akceptacji „na drugą rękę”, regularne przeprowadzanie kontroli wewnętrznych),
- d) transferowanie ryzyka,
- e) stosowanie planów ciągłości działania.

W obszarze ryzyka operacyjnego Bank stosuje następujące limity:

Rodzaj zdarzenia	Definicja	Kategoria zdarzenia w ramach rodzaju	limit wewnętrzny w skali roku (w zł)
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	Straty powstałe na skutek zakłóceń działalności banku lub awarii systemów	4.1.1. Naruszenie zaufania, naruszenie wytycznych w zakresie obsługi klientów	2 000,00
6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemu	Straty powstałe na skutek zakłóceń działalności banku lub awarii systemów	6.1.3. Nieprawidłowe działanie sieci telekomunikacyjnych i komputerowych	5 000,00
6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemu	Straty powstałe na skutek zakłóceń działalności banku lub awarii systemów	6.1.1. Nieprawidłowe działanie sprzętu	5 000,00
7. Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	Straty powstałe na skutek zakłóceń działalności banku lub awarii systemów	7. 1.6 Błędy wykonania innych zadań	5 000,00

3) Ryzyko płynności (opisane również szerzej w części XIII)

Bank zarządza, w tym mierzy ryzyko płynności w trzech horyzontach czasowych:

- a) płynności bieżącej,
- b) płynności krótkoterminowej (do 30 dni) – stosując przepływy pieniężne,
- c) płynności strukturalnej (wynikającej z wszystkich aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych, w tym płynności średnio- i długoterminowej) – stosując:
  - ocenę stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym zwłaszcza depozytów (m.in. ustalenie poziomu osadu, uzależnienie od finansowania dużych deponentów, osób wewnętrznych, jednostek samorządu terytorialnego),
  - zestawienie urealnionych terminów płatności aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych – Lukę płynności,
  - analizę wskaźników płynnościowych,
  - ocenę poziomu aktywów płynnych,

- testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez:

- stosowanie systemu limitów,
- monitorowanie i reagowanie na sygnały wczesnego ostrzegania,
- utrzymywanie aktywów nieobciążonych zabezpieczających sytuację kryzysową w określonym „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni,
- posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów płynności.

W obszarze ryzyka płynności Bank stosuje następujące limity:

1	środki pozyskane od dużych deponentów (bez budżetu i inst. finansowych) / baza depozytowa	18,00%
2	wartość zerwanych depozytów / średnia wartość depozytów terminowych ogółem	2,40%
3	aktywa nieobciążone / pasywa niestabilne	180,00%
4	depozyty + fundusze własne / kredyty netto + majątek trwały netto	190,00%
5	zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania / suma bilansowa	6,50%
6	wskaźnik LCR	180,00%
7	wskaźnik NSFR	115,00%
8	wskaźnik globalnej luki płynności	1

4) Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Bank mierzy ryzyko stopy procentowej dla dwóch istotnych rodzajów tego ryzyka:

- przeszacowania wynikającego z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
- bazowego spowodowanego niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych, w oparciu o:
  - lukę stopy procentowej,
  - ocenę wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy Banku,
  - analizę wskaźników,
  - testy warunków skrajnych

Bank ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez:

- stosowanie systemu limitów,
- dopasowywanie (w ramach możliwości) terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych oraz stóp referencyjnych.

W obszarze ryzyka stopy procentowej Bank stosuje następujące limity:

1	Limit wskaźnika: luka skumulowana / wartość bilansowa aktywów	4,70%
---	---	-------

2	Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tyt. ryzyka przeszacowania w relacji do wyniku odsetkowego [+/- 100 p.b.]	2,50%
3	Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tyt. ryzyka bazowego w relacji do wyniku odsetkowego [+/- 100 p.b.]	25,00%
4	Limit na zmianę wartości ekonomicznej banku w relacji do funduszy własnych [+/- 200 p.b.]	4,00%

5) Ryzyko walutowe

Bank mierzy ryzyko walutowe w oparciu o:

- wyznaczenie pozycji walutowych
- ocenę wpływu zmian kursów walutowych na wynik finansowy Banku,
- analizę wskaźników,
- testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko walutowe poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,
- b) domykanie pozycji walutowych.

W obszarze ryzyka walutowego Bank stosuje następujące limity:

1	limit indywidualnych pozycji walutowych	indywidualna pozycja walutowa w relacji do funduszy własnych netto	
	EUR		1,55%
	GBP		0,25%
	USD		0,10%
2	Limity określające minimalny poziom aktyw płynnych	łącznie wartość aktyw płynnych w relacji do poszczególnych grup pasyw:	
		- środki a 'vista	90,00%
		- rachunki terminowe	60,00%
		- kredyty	100,00%
3	limit wewnętrzny na całkowitą pozycję walutową	całkowita pozycja walutowa w relacji do kapitału uznanego	1,90%

6) Ryzyko kapitałowe

Bank mierzy ryzyko kapitałowe poprzez:

- a) wyznaczenie wymogów kapitałowych, w ramach kapitału regulacyjnego,
- b) szacowanie kapitału wewnętrznego na istotne rodzaje ryzyka,
- c) ocenę współczynników kapitałowych,
- d) ocenę relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- e) dokonywanie testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kapitałowe poprzez:

- a) utrzymywanie odpowiedniego poziomu współczynników kapitałowych oraz relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- b) posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów kapitałowych.

W stosuje następujące limity alokacji kapitału:

Limit na wysokość wymogu kapitałowego na:	wymóg w relacji do kapitału uznanego	
Ryzyko kredytowe		50,70%
Ryzyko rynkowe		0,00%
Ryzyko operacyjne		5,20%
na pokrycie dodatkowych ryzyk (ponad wymogi regulacyjne)		10,50%

7) Ryzyko braku zgodności

1. Zarządzanie ryzykiem braku zgodności stanowi, obok funkcji kontroli wewnętrznej, drugi element zapewnienia zgodności w Banku.
2. W zarządzaniu ryzykiem braku zgodności Bank przede wszystkim kładzie nacisk na prowadzenie działań zgodnych nie tylko z szeroko rozumianymi normami prawnymi (zewnętrznymi i wewnętrznymi), lecz również normami, które charakteryzują Bank, jako instytucję zaufania publicznego.
3. Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku obejmuje:
  - 1) identyfikację ryzyka;
  - 2) ocenę ryzyka;
  - 3) kontrolę ryzyka;
  - 4) monitorowanie ryzyka;
  - 5) raportowanie.
4. Skutkami naruszeń compliance zakresie ryzyka braku zgodności mogą być:
  - 1) wystąpienie sankcji prawnych bądź regulaminowych;
  - 2) materialne straty finansowe;
  - 3) naruszenie lub utrata reputacji Banku.
5. Ryzyko braku zgodności zostało przez Bank zidentyfikowane jako ryzyko trudnomierzalne. Z uwagi na fakt, iż incydenty compliance w znacznej części mają podobny charakter do zdarzeń ryzyka operacyjnego dzięki czemu oba rodzaje ryzyka nakładają się na siebie Bank przyjmuje, że kapitał wewnętrzny na ryzyko braku zgodności zawiera się w kapitale wewnętrznym na ryzyko operacyjne.
6. Mechanizmy kontrolne, w tym mechanizmy kontroli ryzyka braku zgodności, w głównej mierze zostały określone w ramach funkcji kontroli opisanej w obowiązujących w Banku zasadach funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej.
7. Niezależnie od zapisów zawartych w ust. 1 komórka do spraw zgodności i kontroli wewnętrznej stosuje następujące mechanizmy kontroli ryzyka braku zgodności:
  - 1) analizę nowych produktów i usług wprowadzanych do oferty Banku lub ich modyfikacji, pod kątem zgodności z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi;
  - 2) wydawanie szczegółowych wytycznych na podstawie dokonanej oceny ryzyka braku zgodności;
  - 3) monitorowanie zmian w przepisach prawa, regulacjach wewnętrznych i standardach rynkowych oraz informowanie o istotnych zmianach pracowników Banku poprzez:
    - a) monitorowanie zmian w przepisach prawa (w tym przesyłanych przez Spółdzielnię alertów prawnych) i przekazywanie informacji o zmianach do odpowiednich merytorycznie komórek,
    - b) monitorowanie zmian w regulacjach wzorcowych wydawanych przez Spółdzielnię i przekazywanie informacji o zmianach do odpowiednich merytorycznie komórek,

- c) prowadzenie rejestru i zbioru aktów wewnętrznych Banku oraz ich udostępnianie pracownikom Banku, uzyskiwanie potwierdzenia, że pracownicy odpowiednich komórek merytorycznych zapoznali się z nowymi lub zmienionymi procedurami, (techniczne prowadzenie rejestru wykonuje Sekretarka),
  - d) dokonywanie oceny skutków zmian w przepisach prawa i przekazywanie informacji o istotnym wpływie tych zmian na działalność Banku.
- 4) uczestnictwo w projektach wdrożeniowych, w kontekście zapewniania zgodności z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi,
  - 5) identyfikowanie potrzeb szkoleniowych pracowników i przekazywanie informacji o potrzebach szkoleniowych Zarządowi Banku.

4. Adekwatności systemu zarządzania ryzykiem oraz ogólny profil ryzyka

Zarząd Banku oświadcza, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest adekwatny do skali oraz złożoności prowadzonej przez Bank działalności.

Profil ryzyka Banku, w ujęciu ilościowym Bank określa poprzez wskazanie udziału kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka w funduszach własnych.

Na datę sporządzenia informacji profil ryzyka Banku przedstawiał się następująco:

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Wartość % w stosunku do funduszy własnych</i>
Ryzyko kredytowe	46,27%
Ryzyko rynkowe	0,00%
Ryzyko operacyjne	5,17%

5. Liczba stanowisk dyrektorskich członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Członkowie Zarządu nie zajmują stanowisk dyrektorskich.

6. Polityka wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku, strategia różnicowania wyboru, informacja o odpowiedniości

Rada Nadzorcza składa się z 11 członków powołanych przez Grupy Członkowskie na 4-letnią kadencję. Podstawową misją Rady jest wykonywanie funkcji nadzorczej. Rada sprawuje stały nadzór nad działalnością Banku we wszystkich dziedzinach. Członkowie Rady Nadzorczej posiadają odpowiednie kompetencje do prowadzenia spraw i dają rękojmię należytego wykonywania powierzonych im obowiązków. Reprezentują wysoki poziom etyczny oraz są w stanie poświęcić niezbędną ilość czasu, pozwalającą w sposób właściwy wykonywać funkcje w Radzie Nadzorczej. Rada Nadzorcza oraz poszczególni jej członkowie przy wykonywaniu nadzoru kierują się obiektywną oceną i osądem. Skład liczebny Rady jest adekwatny do charakteru i skali prowadzonej przez Bank działalności. W Banku funkcjonuje „Polityka oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej, Członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Słupcy”.

W Banku funkcjonuje „Polityka oceny odpowiedniości kandydatów na Członków Zarządu oraz Zarządu w Banku Spółdzielczym w Słupcy”. Celem oceny jest stwierdzenie czy poszczególni członkowie Zarządu z osobna oraz Zarząd kolegiąlnie dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, w tym prowadzenia działalności bankowej z zachowaniem bezpieczeństwa

wkładów i lokat w nim zgromadzonych a także czy posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji zarządzania ryzykiem oraz czy ich reputacja osobista nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku.

Rada Nadzorcza Banku dokonała oceny odpowiedniości Członków Zarządu, podczas której oceniła wykształcenie, posiadane kwalifikacje, doświadczenie zawodowe, właściwość postawy wobec pełnionej funkcji, a także omówiła odpowiedniość w zakresie nieposzlakowanej opinii. Na podstawie dokonanej oceny stwierdzono, iż członkowie Zarządu dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, w tym prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych oraz posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji zarządzania ryzykiem. Reputacja Członków Zarządu nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku. Rada uznała, że postawa Członków Zarządu oraz ich zaangażowanie w realizowane czynności wpływają na wzrost osiągnięć zarówno ekonomiczno-finansowych, jak i społecznych pozwalają budować pozytywny wizerunek banku oraz umacniać reputację banku i postrzeganie jako instytucji zaufania publicznego, bezpiecznej i przyjaznej klientowi.

7. Informacja o Komitetach powołanych w Banku

Bank nie utworzył oddzielnego komitetu ds. ryzyka.

8. System przepływu informacji w zakresie ryzyka stosowany w Banku

W ramach informacji zarządczej z obszaru każdego ryzyka sprawozdawane są:

- wyniki pomiaru ryzyka (wynikające z pomiarów opisanych w części II.3), w tym wyniki testów warunków skrajnych,
- informacja o realizacji przyjętych w Banku celów strategicznych (tolerancji / apetytu na ryzyko) oraz pozostałych limitów,
- wnioski dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Raporty z zakresu poszczególnych rodzajów ryzyka pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Co do zasady raporty dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

III. Fundusze własne

1. Budowa funduszy własnych

<i>Lp*</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Kwota</i>	<i>Kwota</i>
1	Instrumenty kapitałowe	461 400,00	Udziały kapitałowe (wieczyste)
2	Zyski zatrzymane	0,00	Niepodzielony zysk z lat ubiegłych
3	Skumulowane inne całkowite dochody	397 812,39	

		28 120 601,70 28 979 814,09	100% kapitału z aktualizacji wyceny oraz 100% kapitału z aktualizacji instrumentów zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży. W tej pozycji należy też wykazać kapitał zapasowy oraz kapitał rezerwowy
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	0,00	Fundusz ogólnego ryzyka
4	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 3 przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	0,00	Udziały kapitałowe (jeżeli nie są wieczyste)
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń i dywidend	0,00	Zysk okresu bieżącego za zgodą KNF
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	28 979 814,09	Suma powyższych pozycji
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)		Korekta AVA
7a	Dodatkowe odliczenie z tytułu rezerw		Odliczenie z tytułu nieuznanych rezerw oraz odpisów w sytuacji kiedy w wartości ekspozycji uwzględniane są wszystkie rezerwy i odpisy dotyczące odsetek a nie tylko kwoty uznane
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-73 500,71	Wartości niematerialne i prawne (mająca zastosowanie wartość procentowa to znaczy 80%)
17	Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	-600,00	Udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I uznane jako krzyżowe przez właściwe organy (wzajemne udziały pomiędzy bankami spółdzielczymi)
18	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		Udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I sektora finansowego (poza IPS) nie będące znaczną inwestycją ponad limit 10% (mająca zastosowanie wartość procentowa to znaczy 80%). Dodatkowo udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I sektora finansowego (poza IPS) nie będące znaczną inwestycją (połowa 20% wartości rezydualnej)
19	Posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		Udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I sektora finansowego (poza IPS) będące znaczną inwestycją ponad limit 10% (mająca zastosowanie wartość procentowa to znaczy 80%). Dodatkowo udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I sektora finansowego (poza IPS) będące znaczną inwestycją (połowa 20% wartości rezydualnej)
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 (kwota ujemna)		Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności i wynikające z różnic przejściowych ponad limit 10%
22	Kwota przekraczająca próg 15% (kwota ujemna)		Kwota przekraczająca limit 15% dla sumy znaczących inwestycji w sektor finansowy (poza IPS) i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartych na przyszłej rentowności i wynikającej z różnic przejściowych (mająca zastosowanie wartość procentowa to znaczy 80%)

23	W tym: posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty		<i>Część wiersza 22 przypadająca na inwestycje</i>
25	W tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych		<i>Część wiersza 22 przypadająca na aktywa</i>
25a	Straty za bieżący rok obrachunkowy (kwota ujemna)		<i>Strata roku bieżącego</i>
25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota ujemna)		
26	Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468		<i>Kwota odliczeń dla niezrealizowanych zysków instrumentów zaliczanych jako dostępne do sprzedaży i kapitału z aktualizacji wyceny</i>
	W tym: 20% filtr dla niezrealizowanego zysku 1		<i>Odliczenie dotyczące instrumentów dostępnych do sprzedaży</i>
	W tym: 20% filtr dla niezrealizowanego zysku 2		<i>Odliczenie dotyczące kapitału z aktualizacji wyceny</i>
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)		<i>Odliczenia od kapitału dodatkowego Tier I jeśli przekraczają kapitał dodatkowy Tier I (na przykład wartość rezydualna wartości niematerialnych i prawnych to znaczy 20% odliczana pierwotnie od kapitału dodatkowego Tier I)</i>
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-74 100,71	Suma pozycji począwszy od pkt 7
29	Kapitał podstawowy Tier I	28 905 713,38	Pozycja 6 minus pozycja 28
33	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 4 i powiązane ażo emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I		<i>Obligacje wyemitowane na podstawie uchwały KNF nr 314/2009</i>
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	0,00	Pozycja 33
39	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		<i>Udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I sektora finansowego (poza IPS) nie będące znaczną inwestycją ponad limit 10% (mająca zastosowanie wartość procentowa to znaczy 80%).</i>
40	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		<i>Udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I (poza IPS) sektora finansowego będące znaczną inwestycją (mająca zastosowanie wartość procentowa to znaczy 80%)</i>
41a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013		<i>Wartości niematerialne i prawne (wartość rezydualna to znaczy 20%). Udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I sektora finansowego (poza IPS) nie będące i będące znaczną inwestycją (połowa 20% wartości rezydualnej)</i>
41b	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier II w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013		<i>Udziały kapitałowe w kapitale Tier II sektora finansowego (poza IPS) nie będące i będące znaczną inwestycją (połowa 20% wartości rezydualnej)</i>
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II które przekraczają wartość kapitału Tier II instytucji (wartość ujemna)		<i>Odliczenia od kapitału Tier II jeżeli przekraczają wartość kapitału Tier II</i>

43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	0,00	Suma pozycji począwszy od pkt 39
44	Kapitał dodatkowy Tier I	0,00	Kapitał dodatkowy Tier I
45	Kapitał Tier I		Suma pozycji 29 i 44
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne		<i>Kwota wyemitowanych obligacji i pożyczek podporządkowanych spełniających warunki CRR</i>
47	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 5 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II		<i>Kwota wyemitowanych obligacji i pożyczek podporządkowanych nie spełniających warunków CRR</i>
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego		<i>Rezerwa na ryzyko ogólne w części dotyczącej ryzyka kredytowego</i>
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi		Suma pozycji począwszy od 46
54	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		<i>Udziały kapitałowe w kapitale Tier II sektora finansowego (poza IPS) nie będące znaczną inwestycją ponad limit 10% (mająca zastosowanie wartość procentowa to znaczy 80%). Dodatkowo udziały kapitałowe w kapitale Tier II sektora finansowego (poza IPS) nie będące znaczną inwestycją (połowa 20% wartości rezydualnej)</i>
55	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		<i>Udziały kapitałowe w kapitale Tier II sektora finansowego (poza IPS) będące znaczną inwestycją (mająca zastosowanie wartość procentowa to znaczy 80%). Dodatkowo udziały kapitałowe w kapitale Tier II sektora finansowego (poza IPS) będące znaczną inwestycją (połowa 20% wartości rezydualnej)</i>
56a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013		<i>Udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I sektora finansowego (poza IPS) nie będące i będące znaczną inwestycją (połowa 20% wartości rezydualnej)</i>
56b	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału dodatkowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013		<i>Udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I sektora finansowego (poza IPS) nie będące i będące znaczną inwestycją (połowa 20% wartości rezydualnej)</i>
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0,00	Suma pozycji począwszy od 54
58	Kapitał Tier II	0,00	Pozycja 51 minus pozycja 57
59	Łączny kapitał	28 905 713,38	Pozycja 45 plus pozycja 58
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	180 576 990,00	Łączna wartość aktywów ważonych ryzykiem
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	16,05%	Współczynnik CET I
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	16,05%	Współczynnik Tier I
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	16,01%	Współczynnik TCR
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym (bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu		

	systemowym) wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)		
65	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego		
66	W tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego		
67	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego		
67a	W tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym		
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)		
72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)		<i>Nieodliczana kwota nieznaczących inwestycji w sektor finansowy</i>
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)		<i>Nieodliczana kwota znaczących inwestycji w sektor finansowy</i>
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3		<i>Nieodliczana kwota aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartych na przyszłej rentowności i wynikających z różnic przejściowych</i>
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania		<i>Limit na 2017 rok dla zasady praw nabytych (50%) przemnożony przez podstawę amortyzacji (jeśli dotyczy)</i>
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)		<i>Kwota zamortyzowanych udziałów (jeśli dotyczy)</i>
82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania		<i>Limit na 2017 rok dla zasady praw nabytych (50%) przemnożony przez podstawę amortyzacji (jeśli dotyczy)</i>
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)		<i>Kwota zamortyzowanych obligacji wyemitowanych na podstawie uchwały KNF nr 314/2009 (jeśli dotyczy)</i>
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania		<i>Limit na 2017 rok dla zasady praw nabytych (50%) przemnożony przez podstawę amortyzacji (jeśli dotyczy)</i>
85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)		<i>Kwota zamortyzowanych obligacji i pożyczek podporządkowanych zaliczonych do kapitału Tier II na zasadzie praw nabytych (jeśli dotyczy)</i>

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji

2. *Ogólny opis cech instrumentów w kapitale podstawowym Tier I*

1. (Fundusze własne Banku obejmują:
  - 1) kapitał Tier I;
  - 2) kapitał Tier II.
2. Kapitał Tier I Banku obejmuje:
  - 1) kapitał podstawowy Tier I, na który składają się:
    - a) wpłacony fundusz udziałowy (wartość jednej jednostki udziałowej wynosi 200 zł),
    - b) zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego, obliczone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszone o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów, po uzyskaniu zgody KNF,
    - c) niepodzielony zysk z lat ubiegłych, po podjęciu przez Bank decyzji potwierdzającej ostateczny wynik finansowy,
    - d) w ramach skumulowanych, innych całkowitych dochodów:
      - fundusz z aktualizacji wyceny majątku trwałego,
      - kapitał z aktualizacji instrumentów dłużnych lub kapitałowych zakwalifikowanych do portfela „dostępne do sprzedaży”,
    - e) kapitał rezerwowy,
  - 2) pomniejszenia kapitału podstawowego Tier I:
    - a) wartości niematerialne i prawne wycenione według wartości bilansowej,
    - b) wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe ¹¹ (krzyżowe powiązania kapitałowe) zaliczane do funduszy podstawowych Tier I, jeżeli KNF uznał, że miały one na celu sztuczne zwiększenie funduszy własnych Banku,
3. Bank wykazuje w funduszach własnych w ramach funduszu udziałowego bezpośrednio udziały opłacone do dnia 28 czerwca 2013 roku.
4. Bank zalicza do funduszy własnych udziały opłacone po dacie 28 czerwca 2013 roku po uzyskaniu zgody KNF.
5. Wypłata udziałów zaliczonych do funduszy własnych wymaga zgody KNF.

3. *Informacja w zakresie instrumentów kapitałowych zaliczanych do kapitału dodatkowego Tier I i kapitału Tier II zgodnie z poniższym wzorem*

1	<i>Emitent</i>	-
2	<i>Unikatowy identyfikator (np. CUSIP, ISIN lub identyfikator Bloomberg dla ofert na rynku niepublicznym)</i>	-
3	<i>Prawo lub prawa właściwe którym podlega instrument</i>	-
	<i>Ujmowanie w kapitale regulacyjnym</i>	-
4	<i>Zasady przejściowe określone w rozporządzeniu CRR</i>	-
5	<i>Zasady określone w rozporządzeniu CRR obowiązujące po okresie przejściowym</i>	-
6	<i>Kwalifikowalne na poziomie jednostkowym lub (sub-)skonsolidowanym/na poziomie jednostkowym oraz (sub-)skonsolidowanym</i>	-
7	<i>Rodzaj instrumentu (rodzaje określone przez każdy system prawny)</i>	-

¹¹ Pomniejszanie nie dotyczy udziałów wzajemnych powstałych po 2011 r. Pomniejszanie dotyczy części „wspólnej” (częścią wspólną jest kwota mniejszego udziału, jeśli są równe, to częścią wspólną jest kwota jednego lub drugiego).

8	<i>Kwota uznana w kapitale regulacyjnym (waluta w mln, według stanu na ostatni dzień sprawozdawczy)</i>	-
9	<i>Wartość nominalna instrumentu</i>	-
9a	<i>Cena emisyjna</i>	-
9b	<i>Cena wykupu</i>	-
10	<i>Klasyfikacja księgowa</i>	-
11	<i>Pierwotna data emisji</i>	-
12	<i>Wieczyste czy terminowe</i>	-
13	<i>Pierwotny termin zapadalności</i>	-
14	<i>Opcja wykupu na żądanie emitenta podlegająca wcześniejszemu zatwierdzeniu przez organy nadzoru</i>	-
15	<i>Termin wykupu opcjonalnego, terminy wykupu warunkowego oraz kwota wykupu</i>	-
16	<i>Kolejne terminy wykupu jeżeli dotyczy</i>	-
	<i>Kupony/dywidendy</i>	-
17	<i>Stała lub zmienna dywidenda/stały lub zmienny kupon</i>	-
18	<i>Kupon odsetkowy oraz dowolny powiązany wskaźnik</i>	-
19	<i>Istnienie zapisanych praw do niewypłacania dywidendy</i>	-
20a	<i>W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem terminu)</i>	-
20b	<i>W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem kwoty)</i>	-
21	<i>Istnienie opcji z oprocentowaniem rosnącym lub innej zachęty do wykupu</i>	-
22	<i>Nieskumulowane czy skumulowane</i>	-
23	<i>Zamienne czy niezamienne</i>	-
24	<i>Jeżeli zamienne, zdarzenie lub zdarzenia powodujące zamianę</i>	-
25	<i>Jeżeli zamienne, w pełni czy częściowo</i>	-
26	<i>Jeżeli zamienne, wskaźnik konwersji</i>	-
27	<i>Jeżeli zamienne, zamiana obowiązkowa czy opcjonalna</i>	-
28	<i>Jeżeli zamienne należy określić rodzaj instrumentu na który można dokonać zamiany</i>	-
29	<i>Jeżeli zamienne, należy określić emitenta instrumentu na który dokonuje się zamiany</i>	-
30	<i>Odpisy obniżające wartość</i>	-
31	<i>W przypadku odpisu obniżającego wartość, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące odpis obniżający wartość</i>	-
32	<i>W przypadku odpisu obniżającego wartość, w pełni czy częściowo</i>	-
33	<i>W przypadku odpisu obniżającego wartość, trwale czy tymczasowo</i>	-
34	<i>W przypadku tymczasowego odpisu obniżającego wartość, opis mechanizmu odpisu obniżającego wartość</i>	-
35	<i>Pozycja w hierarchii podporządkowania w przypadku likwidacji (należy określić rodzaj instrumentu bezpośrednio uprzywilejowanego w odniesieniu do danego instrumentu)</i>	-
36	<i>Niezgodne cechy przejściowe</i>	-
37	<i>Jeżeli tak, należy określić niezgodne cechy</i>	-

IV. Wymogi kapitałowe

1. *Metoda szacowania kapitału wewnętrznego oraz przyjęty przez Bank poziom adekwatności kapitałowej (CRR art. 438)*

Bank wyznacza kapitał wewnętrzny na wszystkie zidentyfikowane ryzyka istotne dla Banku, które nie zostały objęte wyznaczaniem kapitału regulacyjnego lub w ocenie Banku kapitał ten nie w pełni pokrywa ryzyko.

W procesie szacowania kapitału wewnętrznego wykorzystywane są efekty pomiaru ryzyka, dokonywanego w oparciu o obowiązujące procedury w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Poziomem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy.

Bank wyznacza regulacyjny wymóg kapitałowy dla ryzyka:

- a) kredytowego, w oparciu o metodę standardową,
- b) operacyjnego, w oparciu o metodę wskaźnika bazowego,
- c) walutowego. w oparciu o metodę de mini mis.

Następnie Bank ocenia, czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i walutowe i jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka.

Kapitał wewnętrzny stanowi sumę regulacyjnego wymogu kapitałowego, dodatkowych wymogów kapitałowych, o których mowa wyżej, oraz wymogów kapitałowych na pozostałe istotne rodzaje ryzyka obliczonych zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego.

Celem strategicznym Banku w zakresie poziomu adekwatności kapitałowej jest utrzymywanie relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych na minimalnym poziomie 12,48 %
Na datę informacji relacja wynosiła 13,62%.

W 2020 roku Komisja Nadzoru Finansowego nie nałożyła na Bank obowiązku utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych. (*wymóg nakładany przez KNF w drodze indywidualnej decyzji na podstawie art. 138 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo bankowe*)

2. *Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji*

Wykaz ekspozycji w podziale na poszczególne kategorie ekspozycji jako 8% kwot ważonych ryzykiem, z podziałem na ekspozycje bilansowe i pozabilansowe

<i>Kategoria</i>	<i>Wartość aktywów ważonych ryzykiem zł</i>	<i>Wymóg kapitałowy zł</i>
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	0,00	0,00
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	1 658 620,00	132 689,60
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	4 416 616,70	353 329,34
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	72 807,86	5 824,63
Ekspozycje wobec instytucji	0,00	0,00
Ekspozycje wobec instytucji		0,00
Ekspozycje wobec instytucji		0,00
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	19 060 296,86	1 524 823,75
Ekspozycje detaliczne	57 558 006,20	4 604 640,50
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach pozostałych	71 832 147,76	5 746 571,82
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	0,00	0,00
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	224 317,77	17 945,42
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	12 824,84	1 025,99
Ekspozycje kapitałowe	3 290 100,00	263 208,00
Inne pozycje	4 104 833,08	328 386,65
Inne pozycje	1 660,87	132,87
Inne pozycje	0,00	0,00
Razem regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe		12 978 578,56

3. Łączne wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego, walutowego i operacyjnego

<i>Ryzyko</i>	<i>Regulacyjny wymóg kapitałowy (zł)</i>
• kredytowe	12 978 578,56
• operacyjne	1 497 329,11
• walutowe	0
RAZEM	14 475 907,66

V. Ryzyko kredytowe

1. Definicja dla należności: nieobsługiwanych i restrukturyzowanych oraz przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014).

Zgodnie z Załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- istnienie zaległości przeterminowanych w spłacie kapitału lub odsetek przekraczających 90 dni,

- małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.
- przeklasyfikowanie ekspozycji do kategorii „poniżej standardu”, „wątpliwe”, „stracone” z innych tytułów, niż pisane powyżej.

Za należności przeterminowane Bank uznaje należności, z niespłaconą, w określonych w umowie terminach, kwotą odsetek lub kwotą rat kapitałowych. Okres przeterminowania rozumiany jest jako okres od wynikającego z umowy terminu zapadalności (raty, odsetek lub całej należności) do dnia bilansowego. Długość okresu przeterminowania całej należności, dla należności spłacanych w ratach, przyjmuje się jako okres od zapadalności najwcześniejszej raty, w przypadku której nastąpiło opóźnienie spłaty. Kwota odpowiadająca danemu okresowi przeterminowania obejmuje więc całą należność.

Należnościami zagrożonymi są ekspozycje kredytowe zaliczone do kategorii poniżej standardu, wątpliwej i straconej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje zaklasyfikowane do kategorii „pod obserwacją” oraz należności zagrożone oraz odpisy na odsetki od tych ekspozycji w wysokości:

- 1,5% w zakresie ekspozycji w kategorii pod obserwacją,
- 20% w zakresie ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 50% w zakresie ekspozycji w kategorii wątpliwej,
- 100% w zakresie ekspozycji w kategorii straconej,

po uwzględnieniu pomniejszych podstawy naliczania rezerw i odpisów.

Bank tworzy rezerwę na ryzyko ogólne zgodnie z wewnętrzną procedurą, przy czym na ryzyko kredytowe w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do:

- 1) kategorii „normalne” - w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych;
- 2) kategorii „pod obserwacją”;
- 3) grupy „zagrożone” – w tym do kategorii „ poniżej standardu”, „wątpliwe” lub „stracone”.

Rezerwy celowe na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi wynikającymi z pożyczek i kredytów detalicznych, zaklasyfikowanymi do kategorii „normalne” oraz odpisy aktualizujące należności związane z tymi ekspozycjami kredytowymi tworzy się w wysokości co najmniej wymaganego poziomu rezerw oraz odpisów, stanowiącego 1,5% podstawy tworzenia rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących należności związanych z ekspozycjami kredytowymi.

2. Klasy ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące klasy/kategorie:

<i>Klasa ekspozycji</i>	<i>wartość tys. zł</i>	<i>Czy klasa jest istotna tak/nie</i>
wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	22 083 083,47	nie
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	22 672 764,83	nie
ekspozycje detaliczne	83 684 778,51	nie
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	81 224 796,06	nie
których dotyczy niewykonanie zobowiązania	513 395,45	nie

3. Struktura geograficzna ekspozycji kredytowych

W ocenie Banku ryzyko kredytowe na terenie działania Banku jest jednorodne i nie zachodzi potrzeba badania zaangażowania w poszczególne gminy bądź powiaty i województwa

4. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące branże (według Polskiej Klasyfikacji Działalności, z wyłączeniem ekspozycji kredytowej wobec konsumentów):

<i>Branża</i>	<i>wartość</i>	<i>Czy branża jest istotna tak/nie</i>
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	45 152 tys. zł.	nie
Przetwórstwo przemysłowe	8 155 tys. zł.	nie
Budownictwo	4 973 tys. zł.	nie
Handel hurtowy i detaliczny	8 167 tys. zł.	nie
Transport i gospodarka magazynowa	3 222 tys. zł.	nie
Administracja publiczna i obrona narodowa	22 086 tys. zł.	nie
Działalność finansowa i ubezpieczenia	2 135 tys. zł.	nie
Usługi administrowania i działalność wspierająca	918 tys. zł.	nie
Zakwaterowanie i usługi gastronomiczne	8 003 tys. zł.	nie
Obsługa rynku nieruchomości	6 391 tys. zł.	nie
Pozostałe branże	2 484 tys. zł.	nie

Dla MŚP podział na branże przedstawia się następująco:

<i>Branża</i>	<i>wartość tys. zł</i>
Budownictwo	3 970
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	5
Handel hurtowy i detaliczny	6 586
Przetwórstwo przemysłowe	3 078
Rolnictwo leśnictwo łowiectwo i rybactwo	1 075
Usługi administrowania i działalność wspierająca	918

5. Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności

Podział ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności przedstawia się następująco:

<i>Termin zapadalności</i>	<i>wartość tys. zł</i>
do 1 miesiąca	11 970
1 – 3 miesięcy	5 429
3 – 6 miesięcy	7 651
6 – 12 miesięcy	13 256
1 rok – 2 lat	22 129
2 lata – 5 lat	48 669
5 lat – 10 lat	48 678
10 lat – 20 lat	32 258
powyżej 20 lat	4 357

6. Struktura ekspozycji zagrożonych według kategorii dla istotnych regionów geograficznych i branż

Bank nie wyodrębnia istotnych regionów geograficznych ani branż.

7. Zmiana stanu korekt i rezerw/odpisów z tytułu ekspozycji zagrożonych wraz z saldem początkowym i końcowym

Kategoria	Saldo początkowe (tys. zł)		Saldo końcowe (tys. zł)	
	Rezerwy celowe	Odpisy na odsetki	Rezerwy celowe	Odpisy na odsetki
Poniżej standardu	306.145,45	1.995,25	225.849,58	194,61
Wątpliwe	266.915,05	1.016,97	343.777,21	286,74
Stracone	223.474,17	64.953,64	523.552,67	69.223,25

8. Jakość kredytowa ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych

Załącznik nr 1 do Polityki zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanyymi (NPE) i restrukturyzowanych (FBE)

Zakres segmentacji portfela ekspozycji nieobsługiwanych (NPE) i restrukturyzowanych (FBE) - stan na 31.12.2020r

Segment 1		(zł)
wg. grupy klientów		
ekspozycje detaliczne	kredyty detaliczne na sfinansowanie własnych potrzeb mieszkaniowych, zabezpieczone hipoteką	56 209 039,26
	kredyty detaliczne nie finansujące własnych potrzeb mieszkaniowych, zabezpieczone hipoteką	11 201 651,12
	kredyty detaliczne niezabezpieczone hipoteką	15 302 312,03
pozostałe	rolnicy indywidualni	43 580 943,83
	działalność jednoosobowa/mikroprzedsiębiorstwa	27 237 587,79
	MSP	15 631 814,42
	duże podmioty	0,00
	JST	22 085 881,20
Segment 2		(zł)
wg. branży		
A - Rolnictwo		45 151 923,45
B - Górnictwo		0,00
C - Przetwórstwo		8 154 609,96
D - Energia		0,00
E - Woda i ścieki		90 930,00
F - Budownictwo		4 972 907,90
H - Transport i logistyka		3 221 732,25
I - Hotele i gastronomia		8 003 070,18
J - Informacja i komunikacja		31,07

K - Finanse		2 135 280,00
L - Nieruchomości		6 390 961,21
M - Nauka i technika		520 364,81
N - Usługi administrowania		918 174,00
O - Administracja publiczna		22 085 881,20
P - Edukacja		0,00
Q - Zdrowie		0,00
R - Kultura i rekreacja		226 437,00
S - Pozostałe usługi		9 811 693,23
Segment 3 <i>wg. ekspozycji</i>		
pracujące		188 004 260,66
restrukturyzowane	obsługiwane	1 893 583,08
	nieobsługiwane	103 538,37
nieobsługiwane (poza FBE)		2 260 336,56
pozabilansowe		0,00
Segment 4 <i>wg. zabezpieczeń</i>		
hipoteczne - zabezpieczone na nieruchomościach	mieszkalnych	58 414 258,29
	rolnych	0,00
	komercyjnych	27 051 237,53
	pozostałych	41 910 777,39
inne	kaucja	1 528,42
	poręczenia i gwarancje BGK	0,00
	poręczenia i gwarancje BFG	0,00
	poręczenia i gwarancje ARiMR	0,00
	zastaw rejestrowy	2 204 555,50
	poręczenia podmiotów z ratingiem	0,00
	poręczenia podmiotów o dobrej sytuacji ekonomicznej	0,00
	przewłaszczenie	414 095,51
	pozostałe	62 265 266,03
	Segment 5	

<i>wg. terminowości spłat (w przedziałach DPD)</i>		
< 1		187 899 439,34
1 - 30		3 235 734,25
31 - 60		241 658,46
61 - 90		347 704,53
91 - 180		265 088,00
181 - 365		12 648,83
> 365		159 445,26
Segment 6 <i>wg. kat. ryzyka</i>		
normalne		189 045 594,93
pod obserwacją		852 248,81
poniżej standardu		1 143 460,51
wątpliwe		699 389,33
stracone		521 025,09
Segment 7 <i>wg. procesu</i>		
restrukturyzacja	analiza i ustalanie strategii	1 977 829,45
	umowa obsługiwana zgodnie z pierwotnymi warunkami	19 292,00
	ugoda	0,00
	wypowiedzenie umowy	0,00
	sądowe postępowanie restrukturyzacyjne	0,00
windykacja	postępowanie sądowe	0,00
	postępowanie egzekucyjne	82 077,71
	postępowanie upadłościowe	0,00
	ugoda	58 369,66
	sądowe postępowanie restrukturyzacyjne	0,00
	sprzedaż wierzytelności	0,00
	spisanie do ewidencji pozabilansowej i umorzenia	0,00
	outsourcing	0,00
Segment 8 <i>wg. produktu</i>		

konsumentckie	kredyty z dopłatami	0,00
	kredyty gotówkowe	10 511 229,08
	kredyty hipoteczne	71 841 441,86
	rachunki i kredyty w rachunkach	285 811,73
	karty kredytowe	46 026,77
	pozostałe produkty	28 492,97
pozostałe	gwarancje	0,00
	kredyty preferencyjne z dopłatami	14 361 574,28
	kredyty inwestycyjne	77 351 654,07
	kredyty obrotowe	7 274 681,64
	kredyty rewolwingowe	0,00
	rachunki bieżące i kredyty w rachunkach bieżących	8 346 138,93
	wykup wierzytelności	0,00
	pozostałe produkty	2 214 667,34
Segment 9 <i>wg. rollback</i>		
static - wielkość portfela PE/NPE/FBE bez migracji.		192 161 718,67
rollrate - wielkość migracji portfela do NPE/FBE		697 014,65
backrate - wielkość migracji portfela z NPE/FBE do PE		0,00

VI. Techniki ograniczania ryzyka kredytowego

Techniki redukcji ryzyka kredytowego Bank stosuje w zakresie:

- 1) tworzenia rezerw celowych i odpisów na odsetki – w zakresie pomniejszania podstawy ich naliczania:

<i>Rodzaj zabezpieczenia</i>	<i>Wartość ekspozycji kredytowych (bilansowa brutto) dla których Bank stosuje pomniejszenie podstawy naliczania rezerw celowych tys. zł</i>
Hipoteka na nieruchomości	0,00

- 2) wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem – w zakresie zamiany wagi ryzyka kontrahenta na wagę ryzyka zabezpieczenia.
Bank ww. zmian nie wykonuje.

VII. Korzystanie z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI

Bank wykorzystuje oceny zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI tylko na potrzeby wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem, dla następujących ekspozycji wobec:

- 1) instytucji - jeżeli rezydualny termin ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,
- 2) samorządów regionalnych lub władz lokalnych - jeżeli ekspozycja nie jest denominowana lub finansowana w walucie krajowej,
- 3) podmiotów sektora publicznego - jeżeli pierwotny termin zapadalności ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,

którym to kategoriom przypisywana jest waga ryzyka odpowiadająca stopniu jakości kredytowej rządu polskiego.

Bank korzysta z ocen jakości kredytowej nadanych przez ECAI:

- 1) Fitch Ratings;
- 2) Moody's Investors Service;
- 3) Standard and Poor's Ratings Services.

Jeżeli nadane oceny odpowiadają różnym wagom ryzyka wówczas Bank uwzględnia tę ocenę, której odpowiada wyższa waga ryzyka.

Jeżeli dostępne są więcej niż dwie oceny kredytowe sporządzone przez wyznaczone ECAI dla danej pozycji z ratingiem, wówczas uwzględnia się te dwie spośród nich, z którymi wiążą się najniższe wagi ryzyka, z zastrzeżeniem że: jeżeli dwie najniższe wagi ryzyka różnią się od siebie, przypisuje się wyższą z nich;

Bank uzależnia przyznanie wagi ryzyka od stopnia jakości kredytowej, który przypisano rządowi polskiemu wg następującej tabeli:

Stopień jakości kredytowej rządu polskiego	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka ekspozycji	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Bank uzależnia stopień jakości kredytowej od oceny wiarygodności kredytowej w następujący sposób:

Stopień jakości kredytowej	Ocena wiarygodności kredytowej		
	Fitch Ratings	Moody's Investors Service	Standard and Poor's Ratings Services
1	AAA do AA	Aaa do Aa	AAA do AA
2	A	A	A
3	BBB	Baa	BBB
4	BB	Ba	BB
5	B	B	B
6	CCC i poniżej	Caa i poniżej	CCC i poniżej

VIII. Ryzyko rynkowe 445

W 2020 r. w zakresie ryzyka rynkowego Bank badał wymóg wyłącznie w ramach ryzyka walutowego. Zgodnie z ww. wyliczeniami wymóg kapitałowy na ryzyko walutowe w całym 2020 roku nie wystąpił. Wymóg kapitałowy wyznaczony na ryzyko rynkowe, zgodnie z art.92 ust.3 lit. b) CRR nie dotyczy Banku.

IX. Ryzyko operacyjne

Bank wyznacza wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne metodą wskaźnika bazowego.

Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka operacyjnego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 1 497 329,11 zł.

Wartość strat brutto wynikających z ryzyka operacyjnego w 2020 roku w podziale na kategorie zdarzeń przedstawia się następująco:

<i>Kategoria zdarzenia</i>	<i>Wartość straty tys. zł</i>
Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	3,8

Dodatkowo przedstawić opis najważniejszych zdarzeń jakie wystąpiły w danym roku jeśli ich ogłoszenie nie zagrozi bezpieczeństwu realizowanych procesów.

X. Ekspozycje kapitałowe

Ekspozycje kapitałowe wedle zamiaru ich nabycia oraz opis stosowanych metod wycen i zasad rachunkowości dla tych ekspozycji:

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Kwota zakupiona ze względu na:</i> • zyski kapitałowe • zamiar strategiczny	<i>Zasady wyceny</i>
akcje SGB-Banku S.A.	zamiar strategiczny	Wartość nominalna

Wartość bilansowa i godziwa posiadanych papierów wartościowych:

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Wartość bilansowa (zł)</i>	<i>Wartość godziwa(zł)</i>
akcje SGB-Banku S.A.	2 369 800,00	2 369 800,00

Kwota zrealizowanych zysków i strat dotycząca ekspozycji kapitałowych wynosi: 0 zł

XI. Ryzyko stopy procentowej w portfelu niehandlowym

Ryzyko stopy procentowej w Banku wynika głównie z niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych oraz niedopasowania tych pozycji ze względu na stawki referencyjne.

W Banku występuje nadwyżka aktywów nad pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych, która wynosi 6,90 % sumy bilansowej.

Spadek stóp procentowych o 200 punktów bazowych obniża wynik odsetkowy Banku o: - 3 846,90 tys. zł.

Zamiana stóp procentowych o 200 punktów bazowych zmienia bilansową wartość kapitału o: -187 tys. zł.

W Banku obowiązuje „Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Słupcy” przyjęta Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 37 /2019 z dnia 10 grudnia 2019 roku.

Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, określa zasady ustalania i wypłacania zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Słupcy. Polityką objęci są członkowie Zarządu.

Zasady oceny efektów pracy Członków Zarządu

1. Podstawą oceny efektów pracy są kryteria dotyczące oceny wyników całego Banku, a także ocena indywidualnych wyników danego członka Zarządu.
2. Oceny efektów pracy członków Zarządu Banku dokonuje Rada Nadzorcza.
3. Ocena ta dokonywana jest po zakończeniu roku obrachunkowego, nie później niż do końca II kwartału roku następującego po okresie oceny, i obejmuje 3 lata, tzn. miniony rok obrotowy oraz dwa poprzednie lata, tak aby wysokość wynagrodzenia zależna od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny i ryzyko związane z prowadzoną przez Bank działalnością oraz zweryfikowany przez biegłego rewidenta wynik finansowy netto na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego ocenę.
4. Ocena wyników całego Banku powinna obejmować koszt ryzyka Banku, koszt kapitału i ryzyka płynności w perspektywie długoterminowej.
5. Ocena efektów pracy członków Zarządu obejmuje m.in. wskaźniki Banku osiągnięte w latach podlegających ocenie w podziale na poszczególne lata w odniesieniu do realizacji planu finansowego w danym okresie, w zakresie :
  - 1) zysku netto;
  - 2) zwrotu z aktywów (ROA);
  - 3) wskaźnika należności zagrożonych;
  - 4) łączny współczynnik kapitałowy;
  - 5) wskaźnika płynności LCR;
  - 6) wynik z tytułu rezerw celowych
6. Oceniając indywidualne wyniki pracy członka Zarządu Rada Nadzorcza bierze pod uwagę:
  - 1) efekty realizacji zadań wynikających z zakresu obowiązków i odpowiedzialności w ramach podziału zadań w Zarządzie;
  - 2) pozytywną ocenę kwalifikacji;
  - 3) uzyskanie absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy;
7. W odniesieniu do kryteriów określonych w ust. 5 członek Zarządu ma prawo do premii rocznej, gdy w okresie podlegającym ocenie wykonanie planu finansowego w zakresie:
  - 1) zysku netto;
  - 2) zwrotu z aktywów (ROA);
  - 3) wskaźnika należności zagrożonych;
  - 4) łączny współczynnik kapitałowy;
  - 5) wskaźnika płynności LCR;
  - 6) wynik z tytułu rezerw celowychzostało zrealizowane 5 wskaźników z w/w na poziomie co najmniej 80 %.
8. W przypadku kryteriów określonych w ust. 6 członek Zarządu ma prawo do premii rocznej, gdy w okresie podlegającym ocenie:
  - 1) dokonano pozytywnej oceny efektów pracy realizacji zadań członka Zarządu wynikających z zakresu jego obowiązków i odpowiedzialności;

- 2) uzyskał pozytywną ocenę kwalifikacji;
  - 3) uzyskał absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy;
9. Członek Zarządu uzyskuje pozytywną ocenę tylko i wyłącznie w przypadku spełnienia wszystkich przesłanek wskazanych w ust. 7 i 8 .

Wynagrodzenie osób zajmujących stanowiska kierownicze obejmuje:

- 1) składniki stałe – wynagrodzenie zasadnicze zależne od doświadczenia zawodowego i zakresu odpowiedzialności związanej z pełnioną funkcją określone w umowie o pracę, nagrody jubileuszowe, jednorazowe odprawy z tytułu zakończenia stosunku pracy lub inne świadczenia wynikające z przepisów Kodeksu pracy, Regulaminu wynagradzania Członków Zarządu w Banku Spółdzielczym w Słupcy;
  - 2) składniki zmienne – premie roczną.
1. Wynagrodzenia przyznawane w Banku mają charakter wyłącznie pieniężny.
  2. Stałe składniki wynagrodzenia stanowią na tyle dużą część wynagrodzenia, aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym obniżanie lub nieprzyznawanie zmiennych składników wynagrodzenia.
  3. Łączna wysokość premii rocznej przyznanej osobom zajmującym stanowiska istotne nie może ograniczać zdolności Banku do zwiększania jego funduszy własnych i nie może być wyższa niż 10% rocznego, zweryfikowanego przez biegłego rewidenta wyniku finansowego netto Banku za dany rok podlegający ocenie z zastrzeżeniem, że wysokość premii nie może być większa niż 20 % osiągniętego w danym roku przez członka Zarządu wynagrodzenia zasadniczego.

Zbiornicze informacje ilościowe na temat wynagrodzeń Zarządu wg stanu na dzień 31.12.2020 r.

1. W 2020 r. Członkowie Zarządu otrzymali w wynagrodzenia formie pieniężnej (bezgotówkowo na rachunek bankowy) :

- 540.733,52 zł wynagrodzenie zasadnicze (składnik stały)
- 95.646,67 zł premia za 2019 r. (składnik zmienny)

2. Wartość przyznanych premii wynosiła 20% osiągniętego w 2019 r. przez Członka Zarządu wynagrodzenia zasadniczego. Nie stosowano odroczonej części wypłat wynagrodzeń.

3. Należna premia roczna dla Zarządu za rok 2019 w kwocie 95.646,67 zł stanowiła 4,92 % zweryfikowanego przez biegłego rewidenta wyniku finansowego netto za 2019 r.

4. Nie dokonano płatności związanych z podjęciem zatrudnienia lub zakończenia stosunku zatrudnienia przez Członków Zarządu.

XIII. Ryzyko płynności

Rola i zakres odpowiedzialności jednostek biznesowych oraz komitetów zaangażowanych w zarządzanie ryzykiem płynności

Zarządzanie ryzykiem płynności (jak opisano w części II.2) zostało podzielone na dwa poziomy:

- zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
  - *komórka zarządzania „wolnymi środkami”* odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową
  - *Oddziały* Banku odpowiadają za gromadzenie depozytów i udzielania kredytów
- za zarządzanie ryzykiem, w ramach którego *komórka monitorowania ryzyka* odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

Sposób pozyskiwania finansowania działalności

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 78% pasywów ogółem. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania.

Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródłem środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;

W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

Bank jest członkiem Zrzeszenia SGB oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
- 2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 3) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
- 7) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego,
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego,
- 9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR),
- 10) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,
- 11) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
- 12) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego),
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający.

Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank wykazywał nadwyżkę płynności (rozumianą jako maksymalna kwota środków, o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne, aby regulacyjne miary płynności nie spadły poniżej wymaganego minimum:

<i>Nazwa nadwyżki</i>	<i>Wartość nadwyżki w tys. zł.</i>
LCR ponad minimum – nadwyżka aktywów płynnych	8.800,00

Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR przedstawiają się następująco:

<i>Nazwa</i>	<i>Wielkość</i>	<i>Obowiązujący poziom</i>
Nadzorcza miara płynności długoterminowej	184%	100%
Wskaźnik LCR	146%	80%

Wielkości charakterystyczne dla wskaźnika LCR na koniec czterech ostatnich kwartałów roku (zł):

<i>Nazwa wielkości</i>	<i>Kwartał poprzedni (n-3)</i>	<i>Kwartał poprzedni (n-2)</i>	<i>Kwartał (n-1)</i>	<i>Kwartał kończący rok (n)</i>
Zabezpieczenie przed utratą płynności	31 731 242,12	29 131 389,31	30 409 894,18	30 393 167,29
Wypływy środków pieniężnych netto	3 056 742,38	4 081 289,27	1 691 418,83	3 004 970,85
Wskaźnik pokrycia wpływów netto	8,84	6,62	15,97	8,99

Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności przedstawiają się następująco (tys. zł):

<i>Przedział płynności</i>	<i>do 1 miesiąca</i>	<i>od 1 do 3 miesięcy</i>	<i>od 3 do 6 miesięcy</i>
Luka prosta (z pozabilansem)	63 348	80 638	12 840
Luka skumulowana(z pozabilansem)	92 573	173 212	186 052

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank posiadał możliwość skorzystania z następujących, dodatkowych źródeł finansowania (tys. zł):

<i>Rodzaj</i>	<i>Kwota</i>	<i>Warunki dostępu</i>
pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego	77 391	w sytuacji awaryjnej
lokata płynnościowa ze środków Minimum Depozytowego	173 897	w sytuacji awaryjnej

Aspekty ryzyka płynności, na które narażony jest Bank

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
- niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie niepłynnych,
- ryzyko reputacji.

Sposób dywersyfikacji źródeł finansowania

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,

- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące,

Techniki ograniczania ryzyka płynności

Bank ograniczania ryzyka płynności poprzez:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnić przetrwanie w sytuacji skrajnej,
- przystąpienie do Systemu Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym,
- określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności,

Pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności

Głównymi pojęciami stosowanymi w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności są:

- 1) Płynność płatnicza: zdolność do finansowania aktywów terminowego finansowania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć bez konieczności ponoszenia straty,
- 2) Płynność bieżąca: zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 dni,
- 3) Płynność krótkoterminowa: zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 dni,
- 4) płynność średnioterminowa - zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych
- 5) w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy,
- 6) płynność długoterminowa - monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy,
- 7) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec gospodarstw domowych oraz innych podmiotów niefinansowych z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym.
- 8) Pozostałe szczegółowe definicje stosowane przez Bank określone zostały w szczególności w „Zasadach zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Słupcy”;

Wykorzystanie testów warunków skrajnych

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

Polityka utrzymania rezerwy płynności

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami,
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:

- a) wykorzystania przyznanych linii kredytowych,
- b) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
- c) pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego,
- d) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni,
- e) przyrostu depozytów.

Do aktywów nieobciążonych mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone (liczone według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego bufora płynności.

Na system sprawozdawczości w zakresie ryzyka płynności

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) Ocenę zarządzania płynnością bieżącą,
- 2) Analizę zewnętrznych źródeł finansowania banku (struktura depozytów banku, osad, struktura źródeł finansowania, zrywalność depozytów),
- 3) Analizę koncentracji zaangażowań pasywnych,
- 4) Analizę luki tj. kształtowanie się płynności w poszczególnych przedziałach czasowych oraz ocenę urealnionych terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów, luka skumulowana,
- 5) Wskaźniki wczesnego ostrzegania,
- 6) Analizę wskaźników ekonomicznych oraz limitów,
- 7) Alternatywne źródła finansowania,
- 8) Poziom i dynamika zobowiązań pozabilansowych udzielonych,

W cyklach kwartalnych przedstawiane jest dynamiczne zestawienie urealnionych terminów płatności aktywów i pasywów oraz testy warunków skrajnych.

XIV. Dźwignia finansowa

Zgodnie z art. 429 ust. 2 Rozporządzenia CRR Bank mierzy ryzyko dźwigni finansowej poprzez obliczanie wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I (miara kapitału) w aktywach według wartości bilansowej, powiększonych o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych (miara ekspozycji całkowitej), przy czym:

- 1) w aktywach według wartości bilansowej Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, w szczególności: wartości niematerialnych i prawnych pomniejszających kapitał podstawowy Tier I, udziałów kapitałowych pomniejszających kapitał

podstawowy i dodatkowy Tier I, aktywów z tytułu podatku odroczonego opartych na przyszłej rentowności pomniejszających kapitał podstawowy Tier I;

- 2) wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana od wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek) z uwzględnieniem współczynników konwersji, z zastrzeżeniem dolnego limitu 10% dla pozycji pozabilansowych niskiego ryzyka

1. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni (zł)

Lp.*	Pozycja	Kwota
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	462 922 796,00
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	0
7	Inne korekty	0
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	462 922 796,00

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 roku ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji

2. Ujawnienie wskaźnika dźwigni (zł)

Lp.	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	462 922 796,00
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	462 922 796,00
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	7 940 681,00
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	7 940 681,00
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	28 905 713,00
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	470 863 477,00
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	6,1389%

3. Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w zł.

Lp.	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
-----	---------	--

EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłącznych) w tym:	462 922 796,00
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	462 922 796,00
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	2 082 318,00
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	22 155 887,00
EU-7	Instytucje	252 269 557,00
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	75 980 455,00
EU-9	Ekspozycje detaliczne	73 598 353,00
EU-10	Przedsiębiorstwa	21 015 630,00
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	232 884,00
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	15 587 712,00

4. Informacje jakościowe

1	Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej	Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego – w oparciu o zatwierdzoną w Banku Strategię zarządzania i planowania kapitałowego. Takie podejście wynika z faktu, że Bank do obliczania aktywów ważonych ryzykiem stosuje metodę standardową (co ogranicza nadmierną możliwość wykorzystywania niższych wag ryzyka). W związku z tym zachowanie odpowiednich współczynników kapitałowych, powoduje, że wskaźnik dźwigni utrzymuje się również na bezpiecznym poziomie.
---	--	--

XV. Kontrola wewnętrzna

(ujawnienia w zakresie systemu kontroli wewnętrznej wynikają z art. 111a Prawa bankowego)

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

1. Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.
2. Na drugą linię obrony składa się: zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, tj. m.in. komórka ds. zgodności i kontroli wewnętrznej, administrator bezpieczeństwa informacji, główny księgowy, koordynator PPP, stanowisko ds. teleinformatycznych.
3. Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB.
4. Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Poszczególne linie obrony, w ramach systemu kontroli wewnętrznej są odpowiedzialne za:

1. Pierwsza linia obrony – projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.

2. Druga linia obrony:
    - 1) monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych,
    - 2) przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych,
    - 3) ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
    - 4) matrycę funkcji kontroli,
    - 5) prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
    - 6) raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości.
  3. Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.
1. W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz niezależność monitorowania poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.
  2. Za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych.
  3. Za monitorowanie pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada: stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej, administrator bezpieczeństwa informacji, główny księgowy, koordynator PPP, stanowisko ds. teleinformatycznych.

XVI. Aktywa obciążone/nieobciążone

Na potrzeby ujawnień składnik aktywów należy traktować jako obciążony jeżeli został zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji; dodatkowo aby składnik aktywów uznać za obciążony musi istnieć możliwość przypisania go do konkretnej transakcji, w efekcie, na przykład papiery wartościowe stanowiące pokrycie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, mimo że nie mogą być swobodnie wycofane, nie są traktowane jako aktywa zabezpieczające, gdyż nie można ich powiązać z żadną transakcją po stronie pasywów

Formularz A - Aktywa					
		<i>Wartość bilansowa aktywów obciążonych</i>	<i>Wartość godziwa aktywów obciążonych</i>	<i>Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń</i>	<i>Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń</i>
		010	040	060	090
010	Aktywa Banku				
030	Instrumenty udziałowe				
040	Dłużne papiery wartościowe <i>np. obligacje SP zastawione jako zabezpieczenie kredytu zaciągniętego przez Bank</i>				
050	w tym: obligacje zabezpieczone				
060	w tym: papiery wartościowe zabezpieczone aktywami				

070	w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych				
080	w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe				
090	w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe				
120	Inne aktywa <i>np. portfel kredytowy, na którym została ustanowiona cesja wierzytelności na zabezpieczenie kredytu rewolwingowego z SGB-Banku</i>				
Formularz B - Zabezpieczenia otrzymane					
		<i>Wartość godziwa obciążonych zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych</i>		<i>Wartość godziwa zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych dostępnych dla celów obciążenia</i>	
		010		040	
130	Zabezpieczenia otrzymane przez Bank				
140	Kredyty na żądanie				
150	Instrumenty udziałowe				
160	Dłużne papiery wartościowe				
170	w tym: obligacje zabezpieczone				
180	w tym: papiery wartościowe zabezpieczone aktywami				
190	w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych				
200	w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe				
210	w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe				
220	Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie				
230	Inne zabezpieczenia otrzymane				
240	Wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obligacje zabezpieczone lub papiery typu ABS				
250	Aktywa, otrzymane zabezpieczenie i				

	wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe ogółem (w kolumnie 010 można podać wartość aktywów obciążonych z formularza A)		
Formularz C - Aktywa obciążone/zabezpieczenia otrzymane i powiązane zobowiązania			
		<i>Odpowiadające zobowiązania, zobowiązania warunkowe i udzielone pożyczki papierów wartościowych</i>	<i>Aktywa, zabezpieczenia otrzymane i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obciążone obligacje zabezpieczone i papiery typu ABS</i>
		010	030
010	Wartość bilansowa wybranych zobowiązań finansowych	<i>np. odpowiadający kredyt w Banku Zrzeszającym zabezpieczony aktywami obciążonymi</i>	<i>np. wierzytelności zabezpieczające kredyt w Banku Zrzeszającym</i>
Formularz D - Informacje o istotności obciążeń jeśli uznano za istotne			